

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
HELLENIC INSTITUTE for STRATEGIC STUDIES

Αθήνα, 23-5-2024

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΕΛΙΣΜΕ

ΓΙΑ ΤΙΣ ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΗΓΕΤΩΝ ΤΗΣ ΒΟΡΕΙΑΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

Η εκλεγμένη Πρόεδρος, Gordana Siljanovska-Davkova (VMRO), κατά τη διάρκεια της ορκωμοσίας της στο κοινοβούλιο (12 Μαΐου 2024), δεσμεύτηκε να “υπερασπιστεί την κυριαρχία, την εδαφική ακεραιότητα και την ανεξαρτησία της Μακεδονίας”, προκαλώντας την αντίδραση της Ελλάδος, της ΕΕ, των ΗΠΑ, της Γαλλίας και Γερμανίας, με προειδοποιήσεις ως προς την ευρωπαϊκή πορεία της Β. Μακεδονίας. Στο πλαίσιο αυτό ο Πρωθυπουργός κ. Μητσοτάκης αφού χαρακτήρισε την κίνηση της νέας Προέδρου «παράνομη, ανεπίτρεπτη, προκλητική», δήλωσε ότι στον πυρήνα της Συμφωνίας των Πρεσπών είναι η ενιαία ονομασία για όλες τις χρήσεις στο εσωτερικό και το εξωτερικό (erga omnes), καθώς και ότι δεν έχει κυρώσει τα μνημόνια συνεργασίας, διότι διέβλεψε ότι το VMRO θα κέρδιζε τις εκλογές. Η Βουλγαρία η οποία δεν αποδέχεται την ύπαρξη μακεδονικής εθνότητας και γλώσσας, υπενθύμισε επιπλέον τις προϋποθέσεις για διαπραγματεύσεις που εγκρίθηκαν από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο το 2022 (Συνταγματική αποδοχή εθνικής Βουλγαρικής μειονότητας).

Ο μέλλον Πρωθυπουργός Χρίστιαν Μιτσκόσκι (VMRO) δικαιολόγησε πλήρως την Πρόεδρο, επισημαίνοντας ότι θεσμικά και νομικά θα τηρείται η Συνταγματική ονομασία, αλλά αποτελεί δικαίωμά του πως θα αποκαλεί την χώρα δημοσίως και στα ΜΜΕ, προτρέποντας την Ελλάδα να προσφύγει στο Διεθνές Δικαστήριο. Ακολούθησαν και άλλες έκνομες αναφορές από τους ίδιους σκοπιανούς πολιτικούς.

Το Ελληνικό Ινστιτούτο Στρατηγικών Μελετών (Ε.Ι.Σ.Μ.Ε.) προβλέποντας τις «κακοτοπιές» εξέφρασε εγκαίρως τις απόψεις του με δελτία τύπου (Ιανουάριος 2018). Δυστυχώς η Συμφωνία των Πρεσπών εκτός από την είσοδο στο ΝΑΤΟ, δώρισε στους Σκοπιανούς την χρήση των όρων «Μακεδονικό Έθνος», «Μακεδονική ιθαγένεια/υπηκοότητα» και «Μακεδονική γλώσσα», παρά το γεγονός ότι οι πολυετείς σχετικές διαπραγματεύσεις αφορούσαν στο όνομα του νέου κράτους. Η τότε ελληνική κυβέρνηση δεν τόλμησε να διενεργήσει δημοψήφισμα. Η πραγματικότητα αυτή συντηρεί τον μύθο της «μακεδονικής ταυτότητας» σε έναν σκοπιανό πληθυσμό Σλάβων, Αλβανών, Ρομά, Τούρκων αλλά και πολιτών ελληνικής εθνικής καταγωγής, ενώ τροφοδοτεί τις αναθεωρητικές φιλοδοξίες του. Ως μοναδική κρατική οντότητα με το όνομα αυτό, δύναται να χρησιμοποιεί νομίμως πλέον τους όρους «Μακεδονικός» «Μακεδόνας» παγκοσμίως (κατοχύρωση κωδικών ΜΚ, ΜΚΔ), παραχαράζοντας

Ιστορία 3.000 ετών και δημιουργώντας διεθνή σύγχυση περί την κληρονομημένη από την ιστορία ονομασία 2,5 εκατομμυρίων Ελλήνων Μακεδόνων που κατοικούν στην Βόρειο Ελλάδα και οι οποίοι είναι υπερήφανοι για την ελληνική καταγωγή τους. Στην γειτονική χώρα ο «Μακεδονισμός» και ο «Αλυτρωτισμός» παραμένουν ολοζώντανα.

Η μη τήρηση των βασικών αρχών της διακομματικής Εθνικής Στρατηγικής από όλες τις Ελληνικές Κυβερνήσεις, οδηγεί σε ασυνέχεια, υπαναχωρήσεις και ευαλωτότητα σε ξένες πιέσεις. Ο Τίτο «έστησε» κυριολεκτικά ένα ανύπαρκτο έθνος στα μέσα της δεκαετίας του 1940, άνευ ουσιαστικής ελληνικής αντιδράσεως, για λόγους γενικότερων γεωπολιτικών επιδιώξεων εκτός της περιοχής. Οι εξελίξεις στην γειτονική χώρα δεν θα πρέπει να αιφνιδιάζουν. Από την επομένη της υπογραφής της εθνικά επιζήμιας Συμφωνίας των Πρεσπών αυτή παραβιάζεται πολλαπλώς από τα Σκόπια με διεθνή αλλά και περιορισμένη ελληνική κρατική αντίδραση. Κατάλογοι παραβιάσεων πλαισιωμένοι από αρχειακό και φωτογραφικό υλικό παραδίδονται τακτικά στην κυβέρνηση από οργανώσεις που ανησυχούν. Παράλληλα οι προκλήσεις των Σκοπίων σε επίπεδο ηγεσίας και κοινωνίας είναι διαρκείς, ενώ ο διεθνής παράγων μεθοδεύει την ταχεία ένταξη των Δυτ. Βαλκανίων στην ΕΕ.

Η άνοδος του εθνικιστικού VMRO στην εξουσία εισάγει το όλο θέμα σε νέα φάση. Είναι δύσκολο η νέα κυβέρνηση να εφαρμόσει άμεσα και αποκλειστικά το όνομα «Δημοκρατία της Μακεδονίας» λόγω προφανών επιπτώσεων. Έχει προαναγγείλει, εν τούτοις, ότι θα χρησιμοποιεί το συνταγματικό όνομα της χώρας στα επίσημα έγγραφα και τις θεσμικές συναντήσεις, αλλά ταυτόχρονα να αναφέρεται με το όρο «Μακεδονία» σε καθημερινή χρήση.

Παρά τα υπαρκτά θετικά σημεία της εξωτερικής μας πολιτικής, η Ιστορία εμφανίζει αρκετές περιπτώσεις ασυνέχειας, αδράνειας, απώλειας ευκαιριών και διολισθήσεως από πάγιες εθνικές θέσεις κατόπιν έξωθεν πιέσεων. Ο Έλλην πολίτης ανησυχεί δικαιολογημένα. Για την Ελλάδα η παραβίαση της ονομασίας αποτελεί «κόκκινη γραμμή». Ακόμη και τώρα θα πρέπει να εξετασθεί η ανάληψη σειράς μέτρων, όπως τα εξής:

- Συντονισμός Ελλάδος και Βουλγαρίας στα σημεία συγκλίσεως.
- Η Ελλάς να παρακολουθεί συστηματικά κάθε παραβίαση της Συνθήκης και να ενημερώνει σε τακτά χρονικά διαστήματα (π.χ. ανά δίμηνο) τα διεθνή φόρα, τις συμμαχίες και την ελληνική κοινή γνώμη.
- Να μεθοδευθεί η επιβεβαίωση υπάρξεως ελληνικής μειονότητας στα Σκόπια.
- Να καταγγελθεί η έκνομη χρήση του όρου «Μακεδονία», λόγω παραβιάσεως ουσιώδους όρου, σύμφωνα με την Συνθήκη της Βιέννης του 1969, περί Δικαίου Διεθνών Συμβάσεων,
- Απαίτηση λήψεως μέτρων στην ΕΕ και το NATO κατά των Σκοπίων, για κάθε ουσιώδη παραβίαση ή καθυστέρηση εφαρμογής της Συμφωνίας των Πρεσπών.
- Κατάρτιση καταλόγου εθνικών μέτρων κατά της γειτονικής χώρας, προειδοποίηση επ' αυτών και ετοιμότητα εφαρμογής τους κατά δέσμες, αναλόγως της πολιτικής και συμπεριφοράς των Σκοπίων.

- Γνωστού όντος ότι οι Διεθνείς Συμφωνίες δημιουργούν διεθνείς υποχρεώσεις, να εξετασθούν οι όροι, οι προϋποθέσεις και οι τρόποι πιθανής καταγγελίας της Συμφωνίας των Πρεσπών, προκειμένου να ελαχιστοποιηθούν οι δυσμενείς επιπτώσεις εφόσον τα Σκόπια επιμένουν σε συνέχιση της έκνομης πολιτικής τους.
- Να ενισχυθεί η αντικειμενική εκπαιδευτική ύλη στα ελληνικά σχολεία σχετικά με την Μακεδονία από την αρχαιότητα έως σήμερα.

Και κυρίως:

- Μη κύρωση των μνημονίων συνεργασίας (ένταξη στην ΕΕ, οικονομική συνεργασία), μέχρι νεωτέρας.
- Η πρόθεση ελληνικού βέτο (ή έστω της απορρίψης των ενταξιακών κεφαλαίων), θα πρέπει να γίνει σαφής και αδιαπραγμάτευτη προς κάθε κατεύθυνση.

Η Ιστορία χιλιετηρίδων και ο πολιτισμός ενός έθνους δεν είναι δυνατόν να αλλοιώνονται σκανδαλωδώς από περιστασιακές συγκυρίες, διεθνείς πιέσεις αλλά και αναποτελεσματικές εσωτερικές πολιτικές. Το όνομα «Μακεδονία» διασύρεται και η Ελλάς θα πρέπει να εκτιμά την κατάσταση περισσότερο μακροσκοπικά και οραματικά, παρά μικροσκοπικά και γραφειοκρατικά και κυρίως με όρους εθνικής συναίνεσης.

Ο
Γενικός Γραμματέας

Κατσαρός Παναγιώτης

Αντιπρόεδρος ε.α.

Ο
Πρόεδρος ΔΣ ΕΛΙΣΜΕ

Μπαλτζώης Ιωάννης

Αντιστράτηγος ε.α.